

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/174/2022
Identifikačné číslo spisu:	1213209259
Dátum vydania rozhodnutia:	29.06.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Halušková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:1213209259.2

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Haluškovej a členov senátu JUDr. Jany Bajánkovej a JUDr. Jozefa Kolcuna, PhD. v spore žalobcu Obec Udiča, Udiča 302, IČO: 00 317 853, zastúpeného advokátskou kanceláriou JUDr. Róbert Fatura, advokát, s. r. o., Považská Bystrica, Centrum 18/23, IČO: 46 528 644, proti žalovanému Orange Slovensko, a. s., Bratislava, Metodova 8, IČO 35 697 270, zastúpenému advokátskou kanceláriou Bobák, Bollová a spol., s. r. o., Bratislava, Tomášikova 28, IČO: 35 855 673, o uloženie povinnosti zaplatiť jednorazovú náhradu za nútené užívanie nehnuteľnosti v sume 5 000 eur, vedenom na bývalom Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 19C/72/2013, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 23. marca 2022 sp. zn. 2Co/15/2018 takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a.

Žalovanému p r i z n á v a voči žalobcovi nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava II (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom zo dňa 12. novembra 2013 sp. zn. 2Co/15/2018 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi jednorazovú náhradu za nútené obmedzenie v obvyklom užívaní pozemku - parc. KNC č. 2530/2 - zastavané plochy a nádvoria, o výmere 100 m², zapísaného na LV č. XXX Správy katastra Považská Bystrica, k. ú. J., v sume 5 000 eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku a povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania za zaplatený súdny poplatok 300 eur a trovy právneho zastúpenia v sume 1 804,55 eura k rukám právneho zástupcu žalobcu, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Vychádzal zo zistenia, že žalovaný postavil na označenom pozemku vo vlastníctve žalobcu stožiar a umiestnil na ňom technológiu pre poskytovanie služieb verejnej elektronicko-komunikačnej siete. Podľa zmluvy o nájme zo dňa 20. apríla 1999 užíval žalovaný pozemok žalobcu do 31. decembra 2012 a platil dohodnuté ročné nájomné 25.000,- Sk, čo je 829,85 eura. Po uplynutí dohodnutej doby nájmu žalobca listom zo 14. novembra 2012 požiadal žalovaného o uzavretie dohody o určení jednorazovej odmeny za nútené obmedzenie užívania pozemku, ktoré malo vzniknúť dňom 01. januára 2013. Takto ustálený skutkový stav súd prvej inštancie právne vyhodnotil podľa § 66 odsek 5 (v dôsledku písárskej chyby citáciu § 66

ods. 5 označil ako § 55 odsek 5) zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách. Odkázuc na § 12 zmluvy o nájme konštatoval, že žalovaný bol povinný po ukončení nájmu vrátiť predmet nájmu prenajímateľovi, t. j. žalobcovi v uspokojivom stave, s prihliadnutím na predchádzajúci účel nájmu a užívanie stožiaru s technologickými zariadeniami. Žalovaný nesplnil zmluvnú povinnosť po ukončení nájmu vykonať demontáž stožiaru a odvoz zariadení a predmetov umiestnených na predmete nájmu v lehote 6 mesiacov odo dňa zániku zmluvy. Uplynutím doby 6 mesiacov od zániku nájomnej zmluvy, teda ku dňu 31. júla 2013 nastala podľa okresného súdu situácia predpokladaná v §-e 66 ods. 5 zákona č. 351/2011 Z. z. Žalobca ako vlastník a užívateľ pozemku začal byť obmedzovaný na svojich právach tak, ako by bol obmedzený prvotne a vzniklo mu právo uplatniť si od žalovaného jednorazovú primeranú náhradu za nútené obmedzovanie užívania nehnuteľnosti. Výšku jednorazovej náhrady súd prvej inštancie ustálil s prihliadnutím na zmluvy o nájme, ktoré má žalovaný uzavreté v okolí obce Udiča (žalobcu), ako aj s prihliadnutím na nájomnú zmluvu, ktorú žalobca uzavrel so spoločnosťou Telefónica O2 Slovakia, keď pre rok 2013 predstavuje odplata od spoločnosti Telefónica O2 Slovakia za ročný prenájom obdobného pozemku sumu 1 908,64 eura. Súd prvej inštancie preto žalobcom uplatnenú jednorazovú odplatu 5 000 eur vyhodnotil ako primeranú a žalobe vyhovel. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 zák. č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“).

2. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (ďalej tiež „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) rozsudkom zo dňa 23. marca 2022 sp. zn. 2Co/15/2018 rozsudok okresného súdu zmenil tak, že žalobu v celom rozsahu zamietol a rozhodol, že žalovaný má nárok na náhradu trov prvoinštančného, odvolacieho a dovolacieho konania v celom rozsahu. Odvolací súd vychádzal zo skutkových zistení súdu prvej inštancie považujúc za rozhodujúce uzatvorenie nájomnej zmluvy zo dňa 20. apríla 1999 medzi žalobcom a žalovaným. Nestotožnil sa ale so záverom súdu prvej inštancie, že až skončením nájomného vzťahu žalovaný obmedzil žalobcu vo výkone jeho vlastníckych práv a nastal právny stav predpokladaný ustanovením § 66 odsek 5 zákona č. 351/2011 Z. z. v znení účinnom k 01. januáru 2013, podľa ktorého, ak je vlastník alebo užívateľ nehnuteľnosti v dôsledku výkonu práv podniku podľa odseku 1 obmedzený v obvyklom užívaní nehnuteľnosti, má právo na jednorazovú primeranú náhradu za nútené obmedzenie užívania nehnuteľnosti. Nárok na jednorazovú náhradu si musí vlastník nehnuteľnosti uplatniť v príslušnom podniku do jedného roka odo dňa vzniku núteného obmedzenia užívania nehnuteľnosti, inak toto právo zaniká. Ak sa podnik a vlastník nehnuteľnosti na výške primeranej náhrady nedohodnú, je každý z nich oprávnený podať súdu návrh na rozhodnutie do šiestich mesiacov odo dňa uplatnenia si nároku v príslušnom podniku.

2.1. Keďže telekomunikačné zariadenie na pozemku žalobcu bolo vybudované v rokoch 1999-2000 (dokumentuje to obsah nájomnej zmluvy - § 4), podlieha stav spojený so vznikom oprávnenia a povinnosti žalovaného k nehnuteľnosti žalobcu pod právny režim zákona o telekomunikáciách č. 110/1964 Zb. v znení zák. č. 150/1992 Zb., ktorý s účinnosťou od 24. apríla 1992 oprávnenia organizácie spojov (žalovaného) a tomu zodpovedajúce obmedzenia práv vlastníckeho práva upravil v ustanovení § 12. Po citácii ods. 1, 3 - 6 tohto ustanovenia zákona odvolací súd uviedol, že cieľom bolo predísť situácii, kedy vzťah vlastníka pozemku a vlastníka telekomunikačného zariadenia zostane neupravený tak, že vlastník stavby (verejnoprospešnej) nebude mať právny titul na užívanie pozemku. Z citovanej právnej úpravy vyplýva, že žalovanému ako organizácii prevádzkujúcej verejnú telekomunikačnú sieť a v jej rámci aj technické zariadenie na pozemku žalobcu vzniklo momentom jeho zriadenia v roku 1999-2000 zákonné právo užívať pozemok žalobcu na prevádzkovanie svojej činnosti. To, že strany sporu si vzájomný vzťah spojený s vybudovaním telekomunikačného zariadenia upravili nájomnou zmluvou, nemôže zmeniť právnu skutočnosť vzniku vecného bremena momentom naplnenia ustanovenia § 12 ods. 1 zák. č. 110/1964 Zb. v prospech žalovaného, resp. posunúť vznik zákonného vecného bremena k momentu zániku záväzkového (nájomného) vzťahu. Nájomný vzťah a vecné bremeno pri zhodnom predmete užívania (ich účelom je rovnaké využívanie úžitkovej hodnoty pozemku žalobcu) nemôžu existovať popri sebe, pretože ak oprávnenej osobe svedčí právo prevádzkovať na cudzej nehnuteľnosti telekomunikačné zariadenie z titulu práva zodpovedajúceho vecnému bremenu, nemôže byť za trvania tohto vecného bremena prenechaná nehnuteľnosť (pozemok) vlastníkom pozemku do užívania nájomnou zmluvou, aj keby išlo o zmluvu uzavretú s nositeľom práva zodpovedajúceho vecnému bremenu. Pokiaľ disponuje subjekt právom vecného bremena zaťažujúceho vec, nie je daný právny dôvod k tomu, aby túto vec užíval ešte na základe nájomnej zmluvy s prakticky

rovnakým obsahom (podporne R 19/2002 Zbierky súdnych rozhodnutí ČR). V súdnej veci preto k nútenému obmedzeniu práv žalobcu ako vlastníka pozemku nedošlo až momentom zániku nájomného vzťahu strán sporu, teda od 01. januára 2013, resp. v zmysle podmienok nájomnej zmluvy od 31. júla 2013, kedy mal žalovaný pozemok vypratať. Žalovanému právo zodpovedajúce vecnému bremenu vzniklo v zmysle § 12 ods. 1, 2 zák. č. 110/1964 Zb. momentom zriadenia a prevádzkovania telekomunikačného zariadenia na pozemku žalobcu v roku 1999-2000, čomu existencia nájomného vzťahu nemohla zabrániť. Žalobca o výkone práva žalovaného zriadiť a prevádzkovať na jeho pozemku telekomunikačné zariadenie vedel, nestalo sa tak bez jeho vedomia, rozsah oprávnenia žalovaného nebol sporný, čo dokumentuje uzavretie samotnej nájomnej zmluvy strán sporu zo dňa 20. apríla 1999 aj jej obsah.

2.2. Povinnosti vlastníka pozemku strpieť zákonom č. 110/1964 Zb. zriadené vecné bremeno v prospech zriaďovateľa a prevádzkovateľa telekomunikačného zariadenia (§ 12 ods. 1, 3) korešponduje právo vlastníka pozemku zaťaženého vecným bremenom na primeranú peňažnú náhradu. Žalobca mal ako dotknutý vlastník povinnosť uplatniť v súdnom konaní nárok na primeranú náhradu za obmedzenie jeho vlastníckeho práva zákonným vecným bremenom do 12 mesiacov odo dňa, keď k obmedzeniu užívania nehnuteľnosti došlo (od zriadenia vykryvača), inak nárok zaniká. Právna úprava vyjadrená v §-e 12 ods. 6 zák. č. 110/1964 Zb. spája začiatok plynutia prekluzívnej lehoty na uplatnenie práva na primeranú náhradu s právnou skutočnosťou, ktorou je vznik vecného bremena. Žalobca si nárok na túto jednorazovú náhradu uplatnil žalobou zo dňa 18. januára 2013, teda zjavne po uplynutí jednoročnej prekluzívnej lehoty, ktorej začiatok plynutia je spojený so zriadením a prevádzkovaním telekomunikačného zariadenia žalovaným na pozemku žalobcu v roku 1999-2000. Odvolací súd podotkol, že výkon práva žalovaným, ktorý vzniesol námietku premĺčania, v pomeroch danej veci, kedy obmedzenie práva žalobcu užívať svoj pozemok bolo kompenzované ekvivalentom nájomného po dobu 13 rokov, nevykazuje znaky nespravodlivosti.

2.3. O trovách konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 a § 453 ods. 3 v nadväznosti na § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) a žalovanému ako úspešnej strane sporu priznal nárok na náhradu trov celého konania (prvoinštančného, odvolacieho a dovolacieho) v plnom rozsahu. O výške trov rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca (ďalej len „dovolateľ“) z dôvodu podľa § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Navrhol aj odklad vykonateľnosti rozsudku odvolacieho súdu v zmysle § 444 ods. 1 CSP. Tvrdil, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci, keďže v rámci procesného postupu súdu a jeho jednotlivých rozhodnutí a ich odôvodnení sa nepostupovalo najmä z hľadiska dokazovania a hodnotenia dôkazov v zmysle princípu rovnosti strán a hľadania objektívnej pravdy. Namietol, že odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie bez opakovania, príp. doplnenia dokazovania, keď vydal rozhodnutie založené výlučne na svojom subjektívnom hodnotení, ktoré vyznieva arbitrárne. Zmluvné obmedzenie užívania pozemku žalobcu nemôže byť nahradené právnym názorom odvolacieho súdu o posúdení tohto obmedzenia ako zákonného vecného bremena. Žalobou žalobca reagoval na obmedzenie užívania jeho pozemku žalovaným bez legitímneho zmluvného právneho titulu po skončení nájomnej zmluvy, a to zákonným vecným bremenom. Navrhol zrušenie rozsudku odvolacieho súdu a vrátenie veci na nové rozhodnutie. Uplatnil si nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

4. Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že dovolanie podané podľa § 420 písm. f) CSP je procesne neprípustné. Odvolací súd vychádzal zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie, nebolo preto potrebné v odvolacom konaní vykonať dokazovanie ani nariadiť pojednávanie. Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP žalovaný uviedol, že dovolateľ nevymedzil relevantnú právnu otázku. Zdôraznil, že Najvyšší súd Slovenskej republiky sa zaoberal problematikou zákonných vecných bremien v súvislosti so zriaďovaním a prevádzkovaním verejných elektronických komunikačných sietí telekomunikačnými podnikmi a konkrétne v rozhodnutí sp. zn. 4Sžrk/14/2018 uviedol, že inštitút zákonného vecného bremena a zároveň inštitút nájomnej zmluvy môžu existovať popri sebe. Navrhol odmietnutie dovolania uplatniac si náhradu trov dovolacieho konania.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP; ďalej aj „najvyšší súd“ príp. „dovolací

súd“) po zistení, že dovolanie podala v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP) skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania.

6. Podľa § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nezávislom a nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie a na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

7. Vzhľadom na obsah dovolania musí dovolací súd pripomenúť, že nie je treťou inštanciou, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (viď napr. rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 2Cdo/165/2017, 3Cdo/14/2017, 4Cdo/157/2017, 5Cdo/155/2016, 8Cdo/67/2017). Dovolaním sa nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi nižšej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu sú povolané súdy prvej a druhej inštancie ako skutkové súdy, a nie dovolací súd, ktorého prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porov. I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly má dovolací súd možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (napr. tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov atď.) a či konajúcimi súdmi prijaté závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces, čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP.

8. Dovolateľ, vychádzajúc z obsahu jeho dovolania (§ 124 CSP) namietol porušenie princípu rovnosti strán pri vykonávaní a hodnotení dôkazov, vytkol odvolaciemu súdu, že zmenil rozsudok súdu prvej inštancie bez opakovania, príp. doplnenia dokazovania a namietol arbitrárnosť jeho rozhodnutia.

9. Podľa čl. 48 ods. 2 vety prvej Ústavy Slovenskej republiky každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Rovnosť strán znamená ich rovnakú možnosť a rovnaké podmienky vystupovať v rámci konania. Žiadna zo strán nemôže mať podstatne nevýhodnejšiu pozíciu ako druhá strana. Napr. obe strany musia mať možnosť predkladať dôkazy, namietat dôkazy protistrany a prednášať svoje tvrdenia pred súdom, možnosť byť oboznámený s dôkazmi, ktoré predložila protistrana a mať k týmto dôkazom prístup. Princíp rovnosti zbraní ako súčasť koncepcie spravodlivého súdneho konania okrem iného vyžaduje, aby každý účastník (strana sporu) mal primeranú možnosť predložiť svoje návrhy za podmienok, ktoré nie sú podstatne nevýhodnejšie než podmienky, za ktorých touto možnosťou disponuje druhý účastník (viď rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva Ankerl v. Švajčiarsko alebo Helle v. Fínsko). Ústavný súd Slovenskej republiky (napr. v rozhodnutí sp. zn. II. ÚS 85/06) ustálil, že obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva, alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Ak je toto konanie v rozpore s procesnými predpismi, porušuje ústavnoprávne princípy.

10. Dokazovanie je časť civilného súdneho konania, v rámci ktorej si súd vytvára poznatky potrebné na rozhodnutie vo veci. Právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje právomoc posúdiť, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). V dokazovaní sa súd obmedzuje len na zisťovanie skutkových poznatkov (poznatkov o skutkových okolnostiach, ktoré zakladajú a odôvodňujú prejednávany nárok). Posúdenie

návrhov na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (viď § 185 ods. 1 CSP), a nie strán sporu.

10.1. Hodnotenie dôkazov je činnosť súdu, pri ktorej hodnotí vykonané dôkazy z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Aktuálna procesná právna úprava vychádza zo zásady voľného hodnotenia dôkazov, majúcej základ v ústavnom princípe nezávislosti súdov. Táto zásada, vyplývajúca z čl. 15 základných princípov Civilného sporového poriadku, normatívne rozvinutá v § 191 ods. 1 CSP znamená, že záver, ktorý si sudca z vykonaných dôkazov urobí, je vecou jeho vnútorného presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu. Postup sudcu ale neznamená, že sudca nie je viazaný ústavnými princípmi predvídateľnosti a zákonnosti rozhodnutia. Naopak, konečné meritórne rozhodnutie musí vykazovať logickú, funkčnú a teleologickú zhodu s priebehom konania (v podrobnostiach pozri Števec, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, 1540 s., str. 729).

10.2. O vadách v procese dokazovania možno hovoriť vtedy, ak súd vychádzal pri rozhodnutí zo skutočnosti, pre ktorú nie je z vykonaných dôkazov podklad, alebo ak považoval určitú skutočnosť za základ svojho rozhodnutia úplne inak, ako vyplýva z vykonaného dokazovania, prípadne, ak nezistil určitú podstatnú skutočnosť, ktorá bez ďalšieho z vykonaného dokazovania vyplýva.

11. Vzhľadom na tvrdenie dovolateľa o arbitrárnosti dovolaním napadnutého rozsudku považuje dovolací súd za potrebné uviesť, že aj z nálezů Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 245/2022 zo dňa 20. septembra 2022 vyplýva, že „arbitrážnosť a zjavná neodôvodnenosť rozhodnutí všeobecných súdov sú najčastejšie dané rozporom súvislostí ich právnych argumentov a skutkových okolností prerokúvaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Uvedené nedostatky pritom musia dosahovať mieru ústavnej relevancie, teda ich intenzita musí byť spôsobilá porušiť niektoré z práv uvedených v čl. 127 ods. 1 ústavy (m. m. II. ÚS 336/2019).“ Svojvôľa (arbitrážnosť) sa v zásade môže prejavovať vo dvoch podobách: ako procesná svojvôľa, teda hrubé alebo opakované porušenie zásadných ustanovení právnych predpisov upravujúcich postup orgánu verejnej moci, alebo ako hmotnoprávna (meritórna) svojvôľa, teda extrémny nesúlads medzi právnym základom pre rozhodovanie veci a závermi orgánu verejnej moci, ktoré sú vo vzťahu k tomuto právnemu základu neobhájiteľné všeobecne akceptovateľnými výkladovými postupmi (II. ÚS 576/2012). O arbitrárnosť súdneho rozhodnutia ide aj vtedy, ak sa zistí taká interpretácia a aplikácia právnej normy zo strany súdu, ktorá zásadne popiera účel a význam aplikovanej právnej normy, alebo ak dôvody, na ktorých je založené súdne rozhodnutie absentujú, sú zjavne protirečivé alebo popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky, prípadne ak sú tieto dôvody zjavne jednostranné a v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti (III. ÚS 305/08, IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

12. Z obsahu spisu vyplýva, že súdy nižších inštancií procesné postupy predpísané Civilným sporovým poriadkom ani zásadu rovnosti strán sporu neporušili. Dovolací súd nezistil ani rozpor skutkových okolností a právnych argumentov s pravidlami formálnej logiky. Rozsudok odvolacieho súdu dáva jasné a zrozumiteľné odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Odvolací súd vysvetlil, vychádzajúc zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie, že k nútenému obmedzeniu práv žalobcu ako vlastníka pozemku zákonným vecným bremenom došlo momentom zriadenia a prevádzkovania telekomunikačného zariadenia na pozemku žalobcu, ktorý mohol nárok na primeranú náhradu za obmedzenie jeho vlastníctva zákonným vecným bremenom uplatniť do 12 mesiacov odo dňa, keď k obmedzeniu došlo. V hodnotení skutkových zistení pritom neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť, odvolací súd ich náležitým spôsobom v celom súhrne posúdil a náležite vyhodnotil. Žalobca v dovolaní neuvádza relevantné skutočnosti, ktoré by neboli zistené a vyhodnotené v konaní pred súdmi nižších inštancií. Dovolací súd zdôrazňuje, že pod skúmanie existencie tohto uplatneného dovolacieho dôvodu [vada zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP] nespadá prieskum vecnej ani právnej správnosti rozhodnutia.

13. Dovolateľ tiež odvolaciemu súdu vytkol, že bez doplnenia, resp. zopakovania dokazovania vyslovil právny názor odlišný od právneho názoru súdu nižšieho stupňa.

13.1. Dokazovanie na odvolacom súde upravuje § 384 ods. 1 CSP, v zmysle ktorého, ak má odvolací súd za to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, dokazovanie v potrebnom rozsahu zopakuje sám. Odvolací súd je totiž v zmysle § 383 CSP viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie okrem prípadov, ak dokazovanie zopakuje alebo doplní. Z týchto zákonných ustanovení vyplýva, že predpokladom toho, aby odvolací súd mohol zmeniť napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak má za to, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, je opakovanie dokazovania v potrebnom rozsahu odvolacím súdom. Podmienkou zmeny rozhodnutia v takomto prípade je teda skutočnosť, že odvolací súd sám opakuje v potrebnom rozsahu dokazovanie, na základe ktorého dospeje ku skutkovému stavu, odlišnému od skutkového stavu zisteného prvostupňovým súdom, tvoriacemu podklad pre rozhodnutie v danej veci. V prejednávanom spore odvolací súd z dokazovania vykonaného okresným súdom odlišné skutkové závery nevyvodil, nebolo teda potrebné, aby vo veci vykonal akékoľvek dokazovanie (zopakoval alebo doplnil). Napokon samotný dovolateľ uvádza, že odvolací súd dospel bez zopakovania dokazovania k nesprávnemu právnemu názoru (dodržiak postup podľa § 382 CSP, pozn. dovolacieho súdu).

14. Dovolací súd ľudsky rozumie, že žalobca považuje rozhodnutia súdov za nespravodlivé voči jeho osobe, no skutočnosť, že sa s názorom súdov nižších inštancií nestotožňuje, však sama osebe nepostačuje na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok.

15. Dovolateľ tvrdil, že podal dovolanie aj z dôvodu daného v § 421 ods. 1 písm. b) CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Musí ísť o otázku právnú, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. V dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. b) CSP, by dovolateľ mal a/ konkretizovať právnú otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b/ vysvetliť potrebu, aby dovolací súd ako najvyššia súdna autorita túto otázku vyriešil a c/ uviesť, ako by mala byť táto otázka správne riešená. Dovolací súd aplikujúc ustanovenie § 124 CSP posudzoval dovolanie podľa jeho obsahu v snahe autenticky porozumieť textu dovolania ako celku (viď nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 15/2021 z 25. mája 2021 alebo jeho nález sp. zn. I. ÚS 336/2019 z 09. júna 2020), no napriek tomu konštatuje, že dovolateľ v dovolaní jasne, zreteľne a zrozumiteľne nevymedzil právnú otázku/právne otázky, na ktorej/ktorých riešení odvolací súd založil svoje rozhodnutie a ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená [§ 421 ods. 1 písm. b) CSP].

16. Dovolací súd uzatvára, vychádzajúc z dôvodov uvedených dovolateľom, že nie je daná prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP, čo by zakladalo odmietnutie dovolania. Vzhľadom na súčasne uplatnený dovolací dôvod spočívajúci v tvrdení existencie vady zmätočnosti, ktorá by bola porušením práva žalobcu na spravodlivý proces [§ 420 písm. f) CSP], naplnenie ktorého dovolací súd nezistil, však dovolací súd dovolanie ako celok po prejednaní bez pojednávania (§ 443 CSP časť vety pred bodkočiarkou) podľa § 448 CSP zamietol.

17. Vzhľadom na existenciu dôvodov pre zamietnutie dovolania dovolací súd o návrhu dovolateľa na odklad vykonateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu v zmysle § 444 ods. 1 CSP osobitne nerozhodoval.

18. O trovách dovolacieho konania rozhodol dovolací súd tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku prihliadajúc na procesný úspech žalovaného v dovolacom konaní (§ 255 ods. 1 CSP) a skutočnosť, že žalovanej podľa obsahu spisu v dovolacom konaní reálne nijaké trovy nevznikli.

19. Tento rozsudok prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.